

Az operációs rendszer általános feladatai, a Windows erőforráskezelése (3.1)

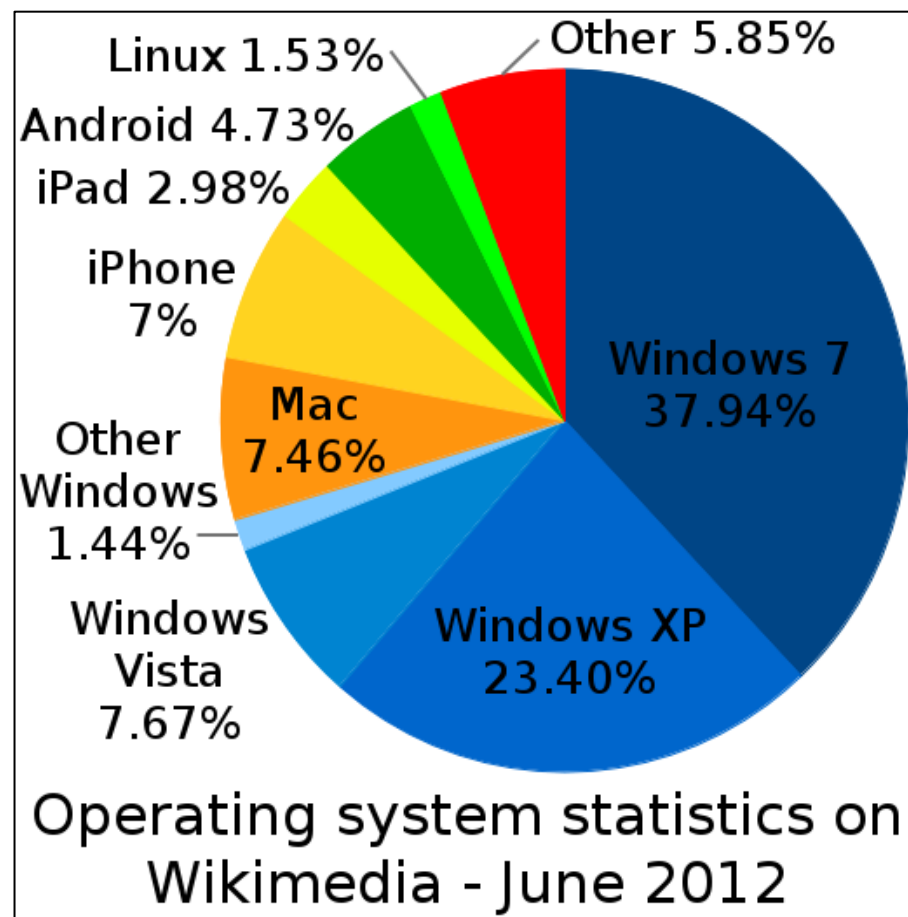
- Az operációs rendszer fogalma, csoportosítása
- Meghajtók kezelése
- Könyvtárak-, fájlok kezelése
- Perifériák menedzselése
- Hálózatkezelés

Operációs rendszer

Op feladatai:

- Programok indítása, futtatása
- Perifériák kezelése
- Kapcsolat a felhasználóval
- Parancsok értelmezése, végrehajtása
- Hibakezelés
- Adatok védelme

MS-DOS

- parancssori utasítások
- nem grafikus
- 8.3 állománykezelés
- Angol ABC betűi

CD
MD
COPY
DEL

```

IMAGE   DAT      23 040   01.12.08  11.46 IMAGE.DAT
          32 fájl      1 707 019 bájt
          14 könyvtár  65 470 464 bájt szabad

C:\>mem

Memóriatípus      Összesen      Használt      Szabad
-----
Hagyományos      640K          180K          460K
Felső              0K            0K            0K
Fenntartott        0K            0K            0K
Kiterjesztett     65 472K      ?             236 116K
-----
Teljes memória    66 112K      ?             236 576K

1 MB alatt:      640K          180K          460K

Teljes bővített (EMS)      64M (67 100 064 bájt)
Szabad bővített (EMS)     16M (16 777 216 bájt)

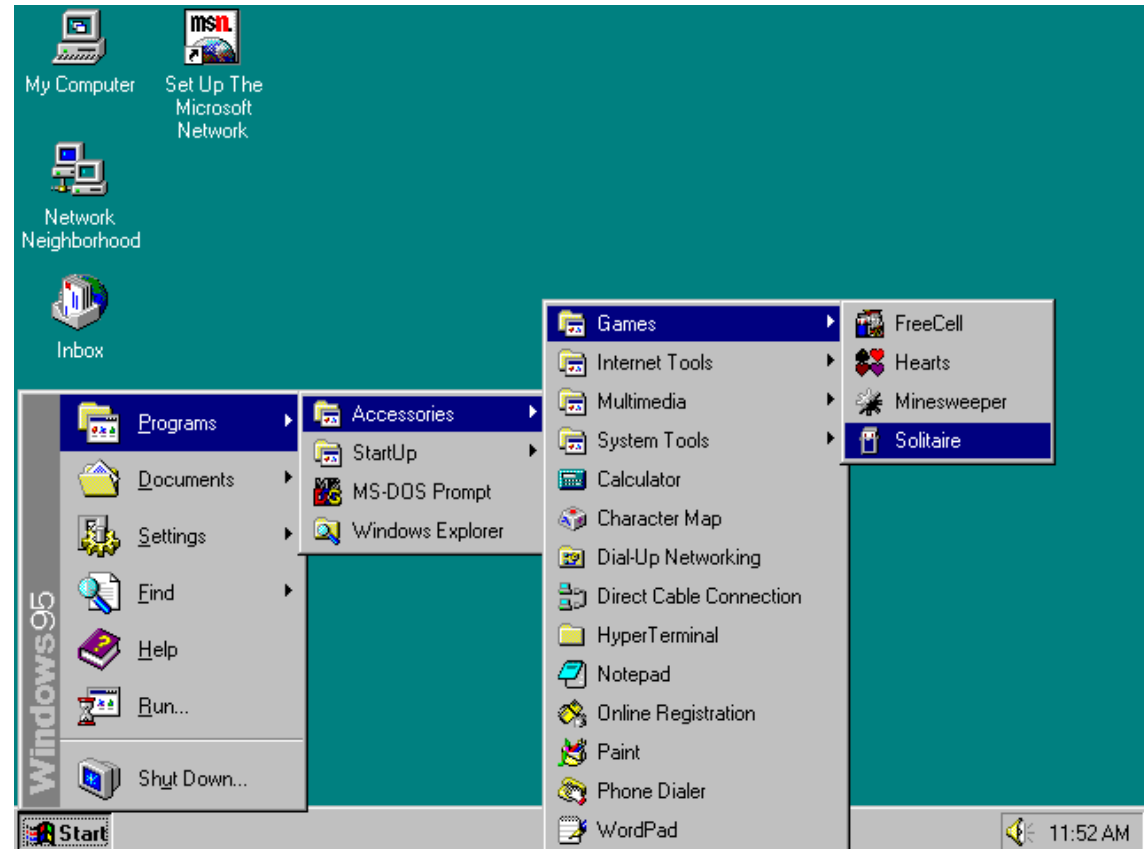
Legnagyobb végrehajtható program mérete      460K (471 472 bájt)
Legnagyobb szabad felső memóriablokk         0K (0 bájt)
Az MS-DOS rezidens a felső memóriaterületen.

C:\>

```

Windows 95-től

- grafikus op.rendszer.
- hosszú állománynév (256)
- Már nem 8.3 a formátum

Meghajtó kiosztása: Angol ABC betűi

BLZS[©]

A Hajlékonylemez FDD

B Hajlékonylemez FDD

C HDD

D másik HDD, vagy DVD, vagy ...

... Z-ig

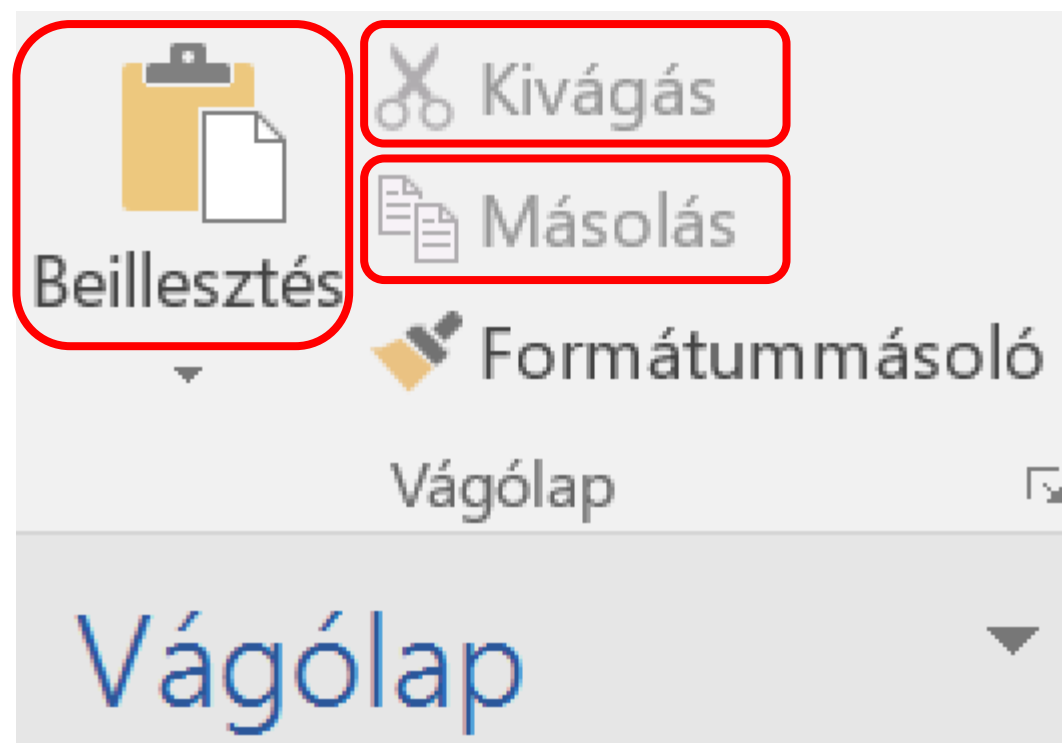
Vágólap használata

BLZS[©]

Ctrl+X Kivágás

Ctrl+C Másolás

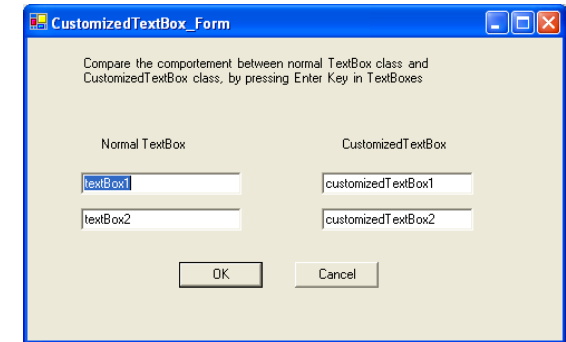
Ctrl+V Beillesztés

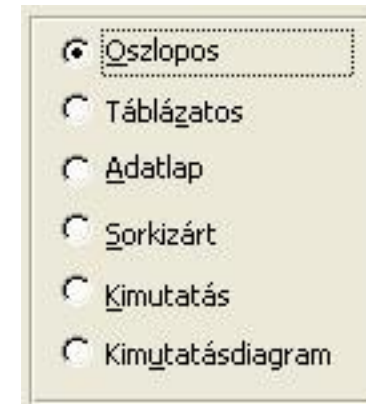
Menü

Adatbevitel:

- szövegmező (text box, kitöltőmező)
(szöveg beírása)

- rádiógomb (választókapcsoló)
(csak egyet választhatsz)

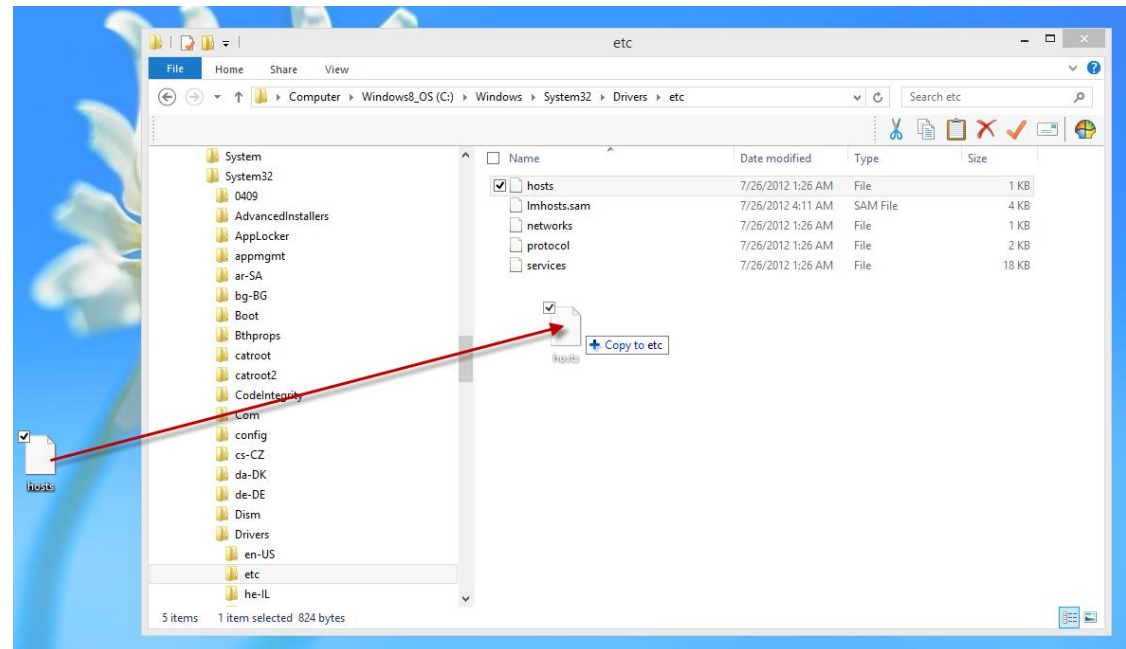
- kiválasztónégyzet (check box)
(tetszőleges választás)

Effektusok

- Áthúzott
- Duplán áthúzott
- Felső index
- Alsó index

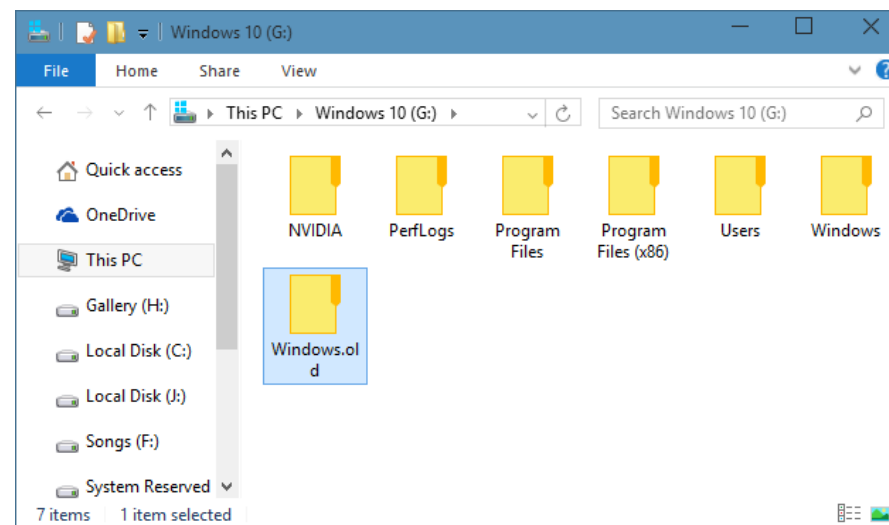
Fájlnév

- Szabadon adható bármilyen karakter
- Fájlnév: max 256 karakter lehet
- Kis- és nagybetű között nincs különbség
- javasolt karakterek:
a - z, 0 - 9, _ -
- Kiterjesztés adható,
nem kötelező

Mappa, folder

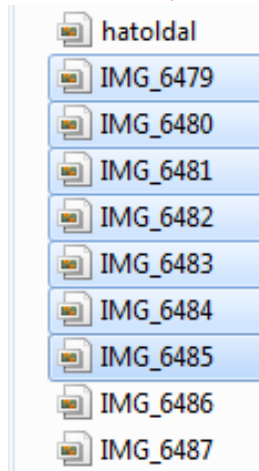
- Hagyományos könyvtárfogalom általánosítása
- Ugyanaz a szabály, mint fájlnev megadásánál
- Konvenció: nincs kiterjesztés
- Kitüntetett könyvtárak:
 - aktuális mappa
 - .. szülő mappa
 - \ gyökerkönyvtár

- Útvonalmegadás: \ elhatároló jel

Mappa vagy fájl kijelölése:

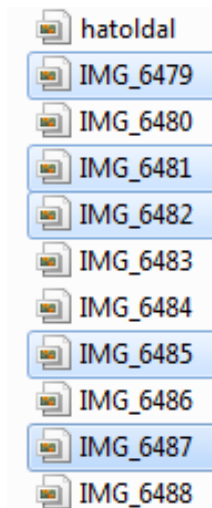
Egymás után levő mappák vagy fájlok

lése: Kattintsunk az elsőre

SHIFT billentyű lenyomása

Kattintsunk az utolsóra. A közötte levők is kijelölődnek

Nem egymás után levő mappák vagy fájlok kijelölése:

Kattintsunk az elsőre

CTRL billentyű lenyomása

Kattintsunk a többi fájlra vagy mappára egyesével

Extra nagy

IMG_6518

IMG_6519

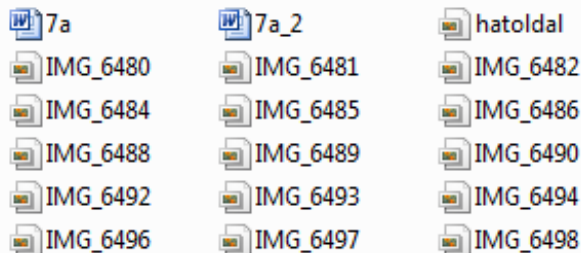

iskolalatkép

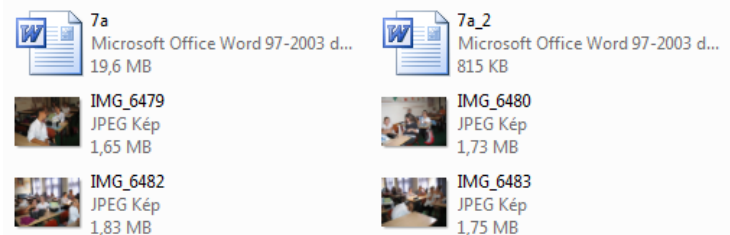

IMG_6520

Kis ikonok:

Mozaik:

Nézetek:

Nagy ikonok:

IMG_6509

IMG_6510

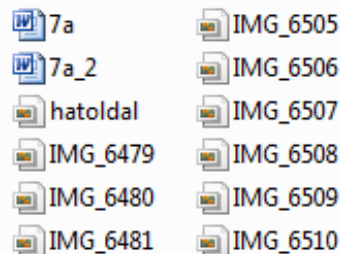

IMG_6518

IMG_6519

Lista:

BLZS©

Közepes ikonok:

IMG_6505

IMG_6506

IMG_6518

IMG_6519

Részletek:

Név	Dátum	Típus	Méret
7a	2012.09.26. 17:43	Microsoft Office ...	20 124 KB
7a_2	2012.09.26. 18:05	Microsoft Office ...	816 KB
hatoldal	2012.09.26. 17:48	JPEG Kép	338 KB
IMG_6479	2012.09.03. 12:26	JPEG Kép	1 698 KB
IMG_6480	2012.09.03. 12:26	JPEG Kép	1 780 KB
IMG_6481	2012.09.03. 12:26	JPEG Kép	1 555 KB
IMG_6482	2012.09.03. 12:26	JPEG Kép	1 885 KB

Tartalom:

7a Szerzők: Flóra	Módosítás dátuma: 2012.09.26. 17:43 Méret: 19,6 MB
7a_2 Szerzők: Flóra	Módosítás dátuma: 2012.09.26. 18:05 Méret: 815 KB
hatoldal	Típus: JPEG Kép Méretek: 794 x 595 Készítés dátuma: 2012.09.26. 17:48 Méret: 337 KB
IMG_6479	Típus: JPEG Kép Méretek: 2592 x 1944 Készítés dátuma: 2012.09.03. 12:26 Méret: 1,65 MB

Helyettesítő (joker) karakterek

- * - bármilyen és bármennyi karakter helyettesítésére
- ? - 1 karakter helyettesítésére, bármilyen

Példák fájlcsoportokra:

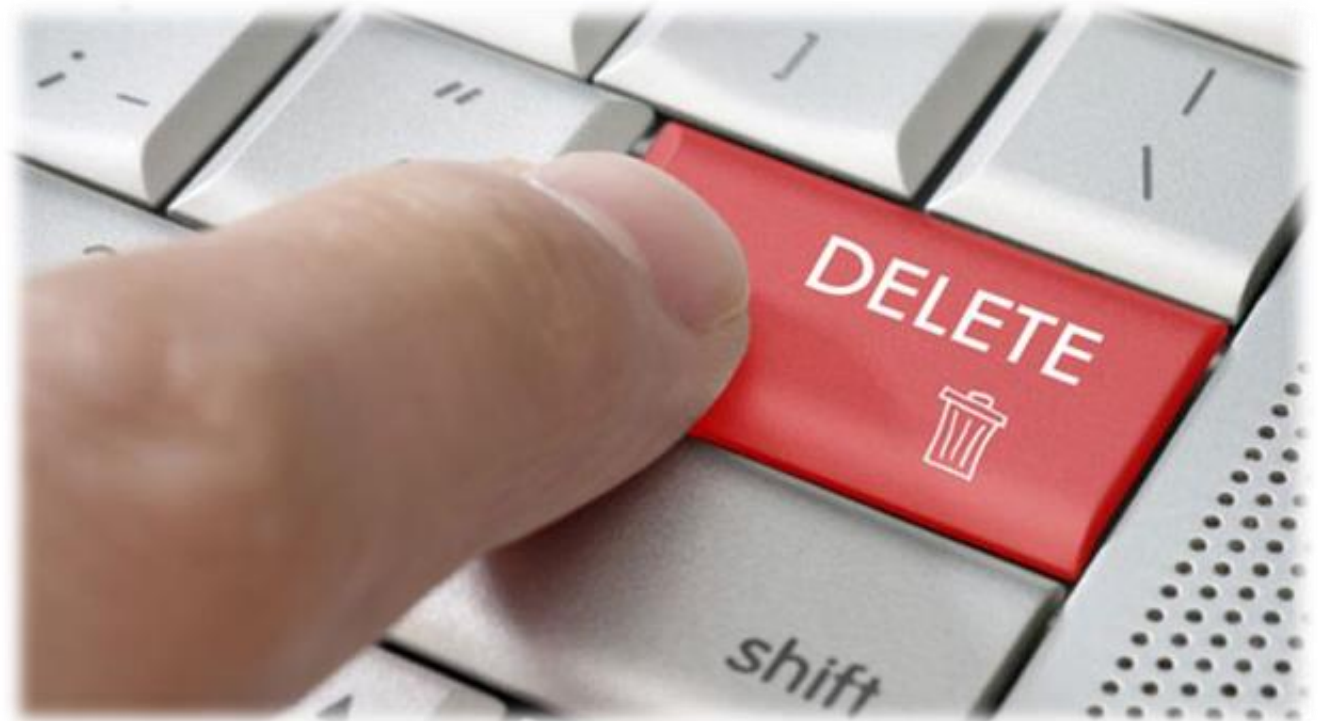
- *.TXT - összes TXT kiterjesztésű fájl
- L*.TXT - L-lel kezdődő TXT kiterjesztésű fájlok
- L*ZZ.TXT - L-lel kezdődő TXT kiterjesztésű fájlok
- *.* - összes fájl az adott könyvtárban
- B?1.DOC - minden 3 karakter hosszúságú DOC kiterjesztésű fájlnev, a 2. karakter bármi lehet

Törlés (Delete)

Kijelölt elemekre:

Del: Áthelyezés a Lomkamrába

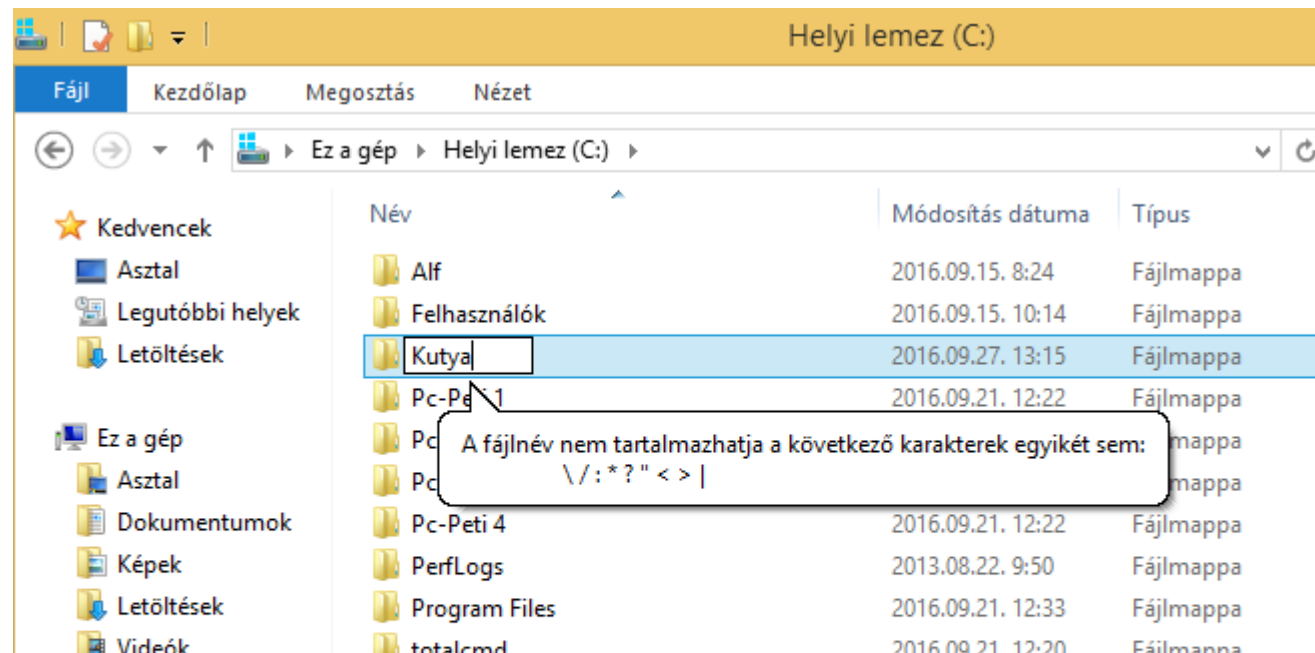
Shift+Del: fizikai törlés

Tiltott karakterek

A következő karakterek **nem** használhatók mappák és fájlok létrehozása során!

\ / " * ? < > |

Állomány

BLZS[©]

A számítógép háttértárolóin lévő információk tárolási egysége az állomány vagy fájl (file). A logikailag összefüggő adatok halmaza a fájl.

A fájl a háttértárolón tárolt, állomány névvel és kiterjesztéssel azonosított adatok együttese.

szöveges.doc

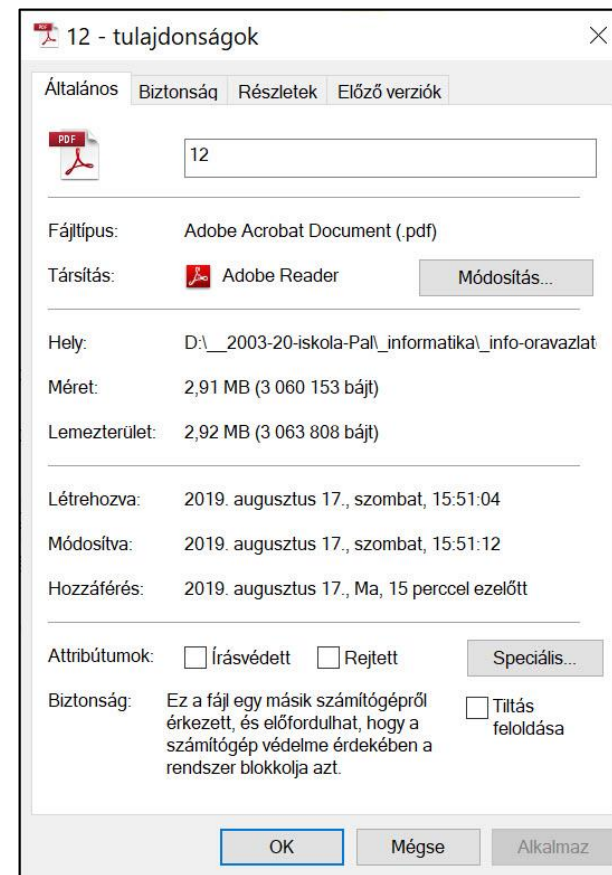
Állománynév

Elválasztó pont

Kiterjesztés

Attribútum: Fájljellemző

- A fájlok jellemzőit, felhasználhatóságát, hatóköreit leíró jelölések, szabályozók az attribútumok.
- Az, hogy milyen attribútumokat vehetnek fel a fájlok, a fájlrendszerrel függ.
- Az attribútumok módosíthatók, beállítható.
- Jobb klikk a fájlra -> Tulajdonságok -> Általános

Attribútumok

Név	Tulajdonság
Csak olvasható	A fájlt csak olvasni lehet, módosítani a tartalmát, áthelyezni és törölni nem.
Rejtett I	Ha egy fájl rejtett, nem szerepel a közönséges könyvtárlistában, külön beállítás alapján megjeleníthetők.
Rendszer	A fájl az operációs rendszer része vagy az operációs rendszer közvetlenül használja azt. Az ilyen attribútummal rendelkező fájlokat nem ajánlott módosítani, törölni vagy áthelyezni, mert az a rendszer instabilitásához, összeomlásához vezethet.
Archív	Kijelöli a fájlt visszaállításra vagy eltávolításra. Főleg alkalmazások használják ezt az attribútumot, de biztonsági mentés készítésekor is mentésre kerülnek az ezzel az attribútummal rendelkező fájlok.
Eszköz	Fenntartja a fájlt későbbi használatra. <i>(Felhasználó által nem beállítható)</i>
Ideiglenes	A programok és az operációs rendszerek is létrehoz(hat)nak ideiglenes fájlokat a háttérben futás közben a lehető leggyorsabb adatelérés érdekében. Amint nincs szükség többé az ideiglenes fájlokra, törlésre kerülnek. <i>(Felhasználó által nem beállítható)</i>
Tömörített	A fájl tömörített formában tartalmaz adatokat, értelmezéséhez először ki kell csomagolni.
Offline	A fájl megkapja ezt az attribútumot, ha az adatokat nem képes azonnal rendelkezésre bocsátani. <i>(Felhasználó által nem beállítható)</i>
Nem tartalomindexelt	A fájl nem lesz indexelve az operációs rendszer indexelő-szolgáltatása által.
Titkosított	Fájl esetében ez az attribútum azt jelenti, hogy minden adatot titkosított formában tárol, tehát nem képes közvetlenül értelmezhető adat reprezentálására.

Fájlok tulajdonságai

BLZS[©]

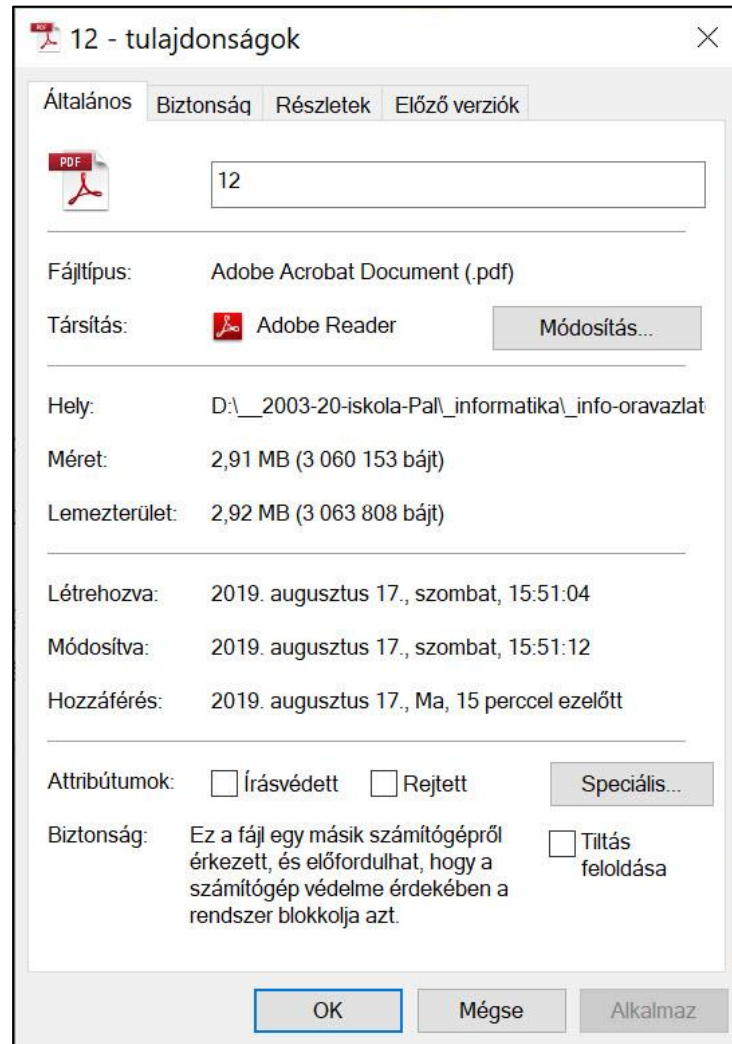
nem szerkeszthető adatok, ezek a fájlra jellemző adatokat tárolnak.

Fájlméret: megadja, hogy a fájl mekkora területet foglal el annak a meghajtón.

Elérési út: az adott fájl eléréséhez mely könyvtárakon át kell navigálni.

Első karakter, a meghajtó betűjele, a további karakterek a könyvtárak és alkönyvtárak nevét backslash karakterrel elválasztva.

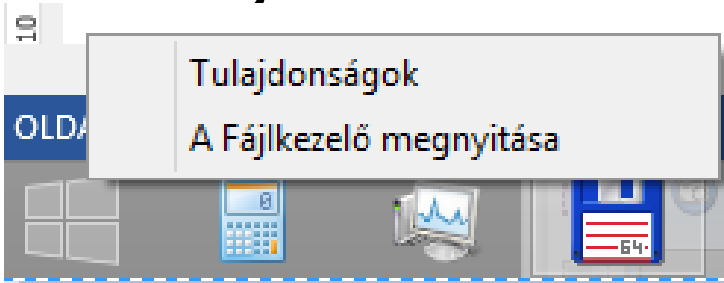
Pl.: **C:\User\Documents**

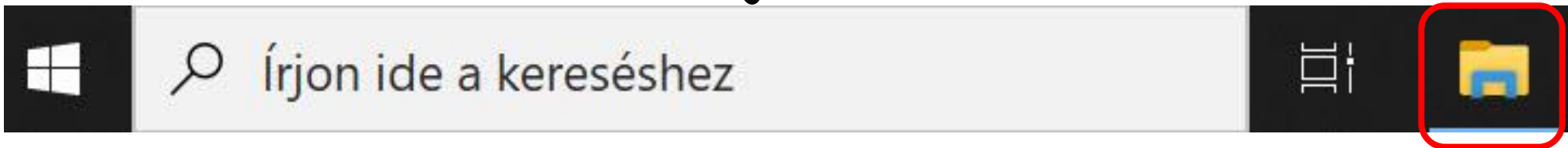
Intéző

BLZS[©]

1. A Windows operációs rendszerek fájlműveleteit a beépített **Fájlkezelővel** vagy **Intézővel** végezzük.
2. A START gombra **jobb egérgombbal klikkelve** a felugró menüből indíthatjuk.

3. Ha **tálcán** ott van a Fájlkezelő ikon akkor klikk.

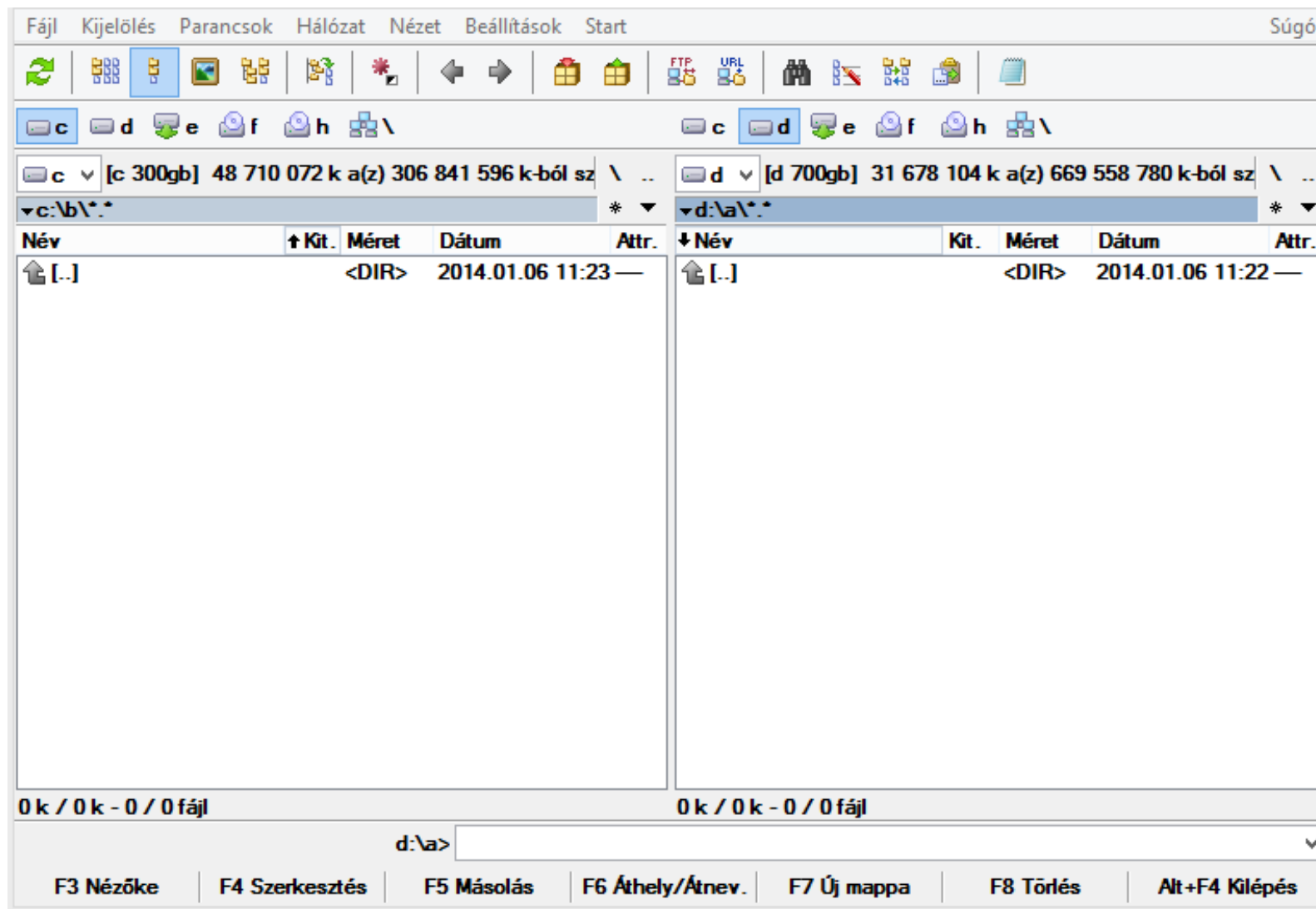

4. Mappákat és fájlokat, **létrehozhatunk, törölhetünk, átnevezhetünk, másolhatunk és mozgathatunk.**

Total Commander

BLZS[©]

A Commander kezelő felülete

Total Commander

BLZS[©]

HHMM = Honnan Hová Mit Mire

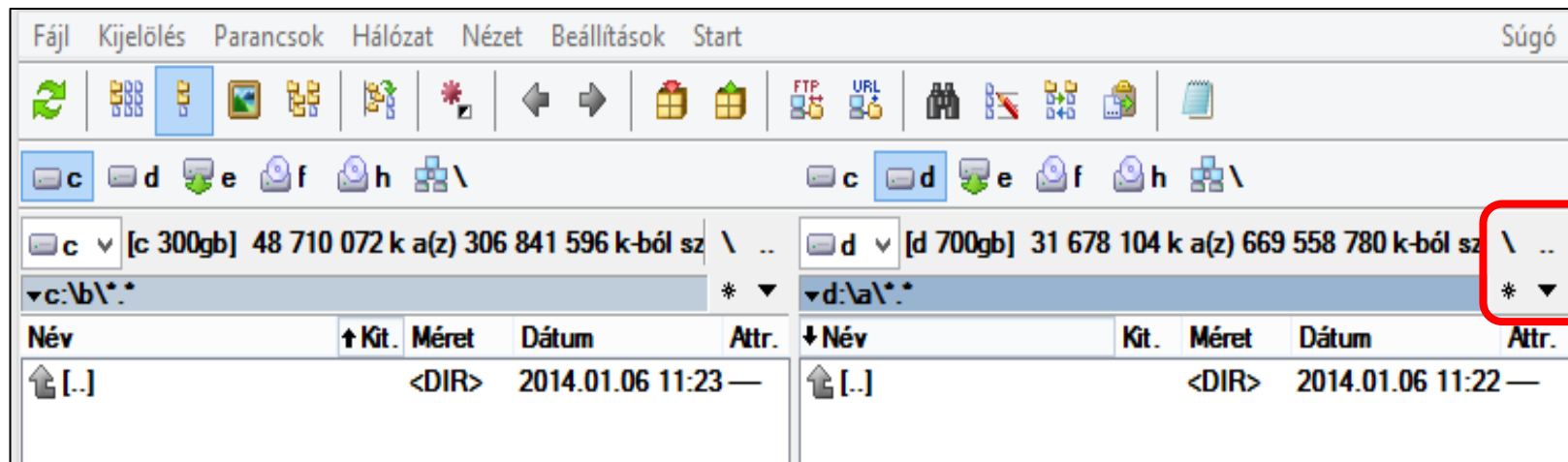
\ gyökerkönyvtárba való ugrás (C:\) (D:\)

.. egy szinttel feljebb való ugrás

* Tetszőleges karakter és bármennyi

? Tetszőleges karakter, de csak egy

. Összes fájl és összes mappa

Funkció Billentyűk:

F3 Nézőke

F4 Szerkesztés

F5 Másolás

F6 Áthely/Átnev.

F7 Új mappa

F8 Törlés

F3 Nézőke (szöveges fájlok tartalmának megtekintése)

F4 Szerkesztés (szöveges fájlok megnézése és tartalom módosítása)

F5 Másolás (Mappák és fájlok másolása)

F6 Áthelyezés / Átnevezés (Mappák és fájlok mozgatása és átnevezése)

F7 Új mappa (Új mappa létrehozása)

F8 Törlés (Mappák és fájlok törlése) **Óvatosan bánjunk vele!**

Rendszerállományok:

- **.drv** Hardver - illeszti program
- **.inf** információs állomány telepítéshez
- **.ini** Programok kezdését leíró, inicializáló fájl
- **.log** Folyamatok eredményét tároló állomány
- **.sys** az operációs rendszerhez tartozó fájl

Futtatható fájlok:

- **.com** Microsoft operációs rendszerek
- **.exe** Gépi kódra fordított futtatható program
- **.bat**
- **.scr** Képernyő védő programok

Szövegfájlok:

- **.dat** Adatállományok általánosan használt kiterjesztése
- **.txt** Csak ASCII kódot tartalmaz
- **.doc, .docx** A Microsoft Word dokumentuma
- **.rtf** Rich Text Format szöveg
- **.pdf** Csak külön programmal szerkeszthető szövegformátum.
- **.htm** A weblap leíró nyelve.
- **.html** Hypertext Markup Language File.
- **.hlp** Windows súgófile.

Grafikus fájlok:

- **.bmp** (2,4,8,15,24,32 bites windows bittérkép) **Tömörítetlen** formátum
- **.tif, .tiff** 48 bites igen rugalmas képformátum
- **.gif** 256 színi, **animációt is támogató** formátum
- **.png** veszteségmentesen tömörített formátum, **háttér nélküli formátumot** is támogat
- **.jpeg, .jpg** Fotók tárolására széles körben használt, veszteségesen **tömörített** fájlformátum

Videó fájlok:

- **.avi** Videó és hang tárolására alkalmas konténerformátum
- **.wmv** A Windows Media Video fájlok formátuma
- **.3gp** Mobiltelefonok konténerformátuma
- **.mp4** Tömörített videó formátum
- **.mpg** Tömörített videó formátum
- **.divX** Video formátum
- **.Xvid** Video formátum

Hangfájlok:

- **.wav** 16 bites 44 kHz-es mintavételi hang tárolásra is képes, általában tömörítetlen formátum
- **.mid** Ezt a formátumot a szintetizátorok használják
- **.mp3** Veszteségesen tömörített, fogyasztói körökben a legnépszerűbb hangformátum
- **.wma** (*Windows Media Audio*) A Microsoft által szabadalmaztatott, az MP3 leváltására tervezett fájlformátum

Tömörítési formátumok:

- **.arj** Az ARJ a DOS-os idők talán legtöbbet tudó tömörítője
- **.rar** Rar Archive, WinRAR formátum
- **.zip** WinZip fájlformátuma

